

Sygn. akt V ACa 706/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 maja 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku V Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący- Sędzia	SA (...). Kowalkowski (spr.)
Sędzia	SA M. Domel-Jasińska
Sędzia	SA Wł. Gawrylczyk
Protokolant:	sekr. sąd. M. Tobiasz - Ignatowicz

po rozpoznaniu w dniu 15 maja 2013 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy z powództwa Rafinerii (...) sp. z o. o. w S.

przeciwko J. S.

o wydanie

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Słupsku

z dnia 17 maja 2012 r. sygn. akt I C 180/11

I. Zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. Powództwo oddala

2. Zasądza od powódki na rzecz pozwanego 8821,72 zł. (osiem tysięcy osiemset dwadzieścia jeden złotych i siedemdziesiąt dwa grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu

II. Zasądza od powódki na rzecz pozwanego 18912,78 zł. (osiemnaście tysięcy dziewięćset dwanaście złotych i siedemdziesiąt osiem groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, oddalając żądanie dalej idące

III. Zasądza od powódki na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Słupsku 940,55 zł. (dziewięćset czterdzieści złotych i pięćdziesiąt pięć groszy) tytułem kosztów sądowych poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa w postępowaniu apelacyjnym.

VACa 706/12

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 17 maja 2012r. Sąd Okręgowy w Słupsku nakazał pozwanemu J. S., aby wydał powódce Rafinerii (...) sp. z o.o. w S. następujące ruchomości:

Przyrząd diagnostyczny (...), linały (...), przyrząd diagnostyczny (...), najazd pod koła, najazd do obrotnic, przedłużacze mocujące czujniki, katalog autogielda, urządzenie E. (...), moduł dymowy (...), wózek pod analizator, urządzenie do kontroli świateł, urządzenie do szczelności instalacji gazowej, urządzenie do kontroli hamulców przyczep, płytę najazdową, szarpak, tester amortyzatorów, rozpędzarkę do kół, urządzenie uniwersalne (...) 30/6, nakładkę do badania motocykli, rolkę wolnobieżną urządzenia RH (urządzenie do kontroli hamulców z oprzyrządowaniem), urządzenie do sprawdzania poziomego hałasu, urządzenie do kontroli luzów układu kierowniczego, które znajdowały się w zabudowaniach, położonych na nieruchomości w S., gmina K. na działkach nr (...);

Orzekł również o kosztach postępowania.

Uzasadniając swoje rozstrzygnięcie ustalił, że Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Usługi (...)J. N.” była właścicielem nieruchomości położonej w S., gmina K., stanowiącej niezabudowane działki nr (...) i zabudowaną budynkiem wolnostojącym działkę (...), dla której prowadzona jest Księga Wieczysta KW SL i (...).

Działka (...) przeznaczona jest na usługi związane z komunikacją samochodową - zaplecze techniczne motoryzacji o programie obejmującym m.in. stację serwisową samochodów, stację paliw, parkingi, salon samochodowy.

Powódka Rafineria (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. była dzierżawcą przedmiotowej nieruchomości i prowadziła w znajdującym się na niej budynku, przystosowanym do prowadzenia stacji diagnostycznej, (...).

W lutym 2005 roku z ww. nieruchomości została wszczęta egzekucja przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Słupsku M. B.. Postępowanie przeciwko dłużnikowi „ Usługi (...)J. N.” spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. toczyło się pod sygn.. akt II KM (...)

W operacie szacunkowym sporządzonym na zlecenie Komornika w części dotyczącej charakterystyki ogólnej nieruchomości wskazano, że na działce nr (...) znajduje się zabudowa w postaci stacji serwisowej samochodów ciężarowych z częścią socjalno-biurową. Jest to budynek wolno stojący, w części podpiwniczony, w części dwukondygnacyjny. Przyziemie budynku stanowi stacja kontroli pojazdów, hala warsztatowa, sklep, serwis. W stacji kontroli pojazdów zamontowano specjalistyczne urządzenia diagnostyczne m.in. do pomiaru sił hamujących i oceny skuteczności hamowania, urządzenie do wymuszania szarpnięć kołami jezdny dla kontroli luzów elementach zawieszenia i w układzie kierowniczym.

Przy określaniu wartości nieruchomości przyjęto do porównań transakcje dotyczące nieruchomości mających podobne przeznaczenie w planie zagospodarowania przestrzennego co przedmiotowa nieruchomość, czyli nieruchomości zabudowane obiektami warsztatowo-magazynowymi, produkcyjnymi wraz z obiektami socjalno-biurowymi z porównywalnym dostępem do elementów infrastruktury technicznej.

W ogłoszeniu o licytacji nieruchomości, Komornik podał, że odbędzie się pierwsza licytacja nieruchomości stanowiącej: „niezabudowane działki nr (...) oraz zabudowaną działkę nr (...) o łącznej powierzchni 2,4649 ha, położona w S., ul. (...), gmina K. (...)”. „ Zabudowę stanowi budynek wolnostojący, w części podpiwniczony, w części dwukondygnacyjny spełniający rolę stacji serwisowej samochodów ciężarowych z częścią socjalno-biurową. Podpiwniczenie budynku stanowi: kotłownia, pom. zbiorników na olej, sprężarkownia, magazyny; Przyziemie: stacja kontroli pojazdów, hala warsztatowa, sklep, serwis,

(...). Biurowe (księgowość, rachuba, dyspozytornia), pomieszczenia sanitarne (wc damski, wc męski), hall pomieszczenia socjalne (stołówka, jadalnia,szatnia); Piętro: hall, pom. biurowe (gabinet, sekretariat, archiwum, pokoje biurowe),pokoje gościnne z łazienkami.”

Postanowieniem z dnia 9 czerwca 2010 roku Sąd Rejonowy W Słupsku, sygn.. akt IX Co (...) udzielił przyzbycia nieruchomości składającej się z działek nr (...) (...), będącej przedmiotem przetargu w dniu 18 marca 2010 roku, na rzecz licytanta J. S. za cenę 2.700,00 zł brutto.

W posiadanie nieruchomości J. S. został wprowadzony przez Komornika. Nie został sporządzony protokół przejęcia nieruchomości i co się na niej znajduje.

W chwili wydania pozwanemu nieruchomości w budynku stacji diagnostycznej znajdowały się następujące urządzenia:

- przyrząd diagnostyczny (...) urządzenie przeznaczone do sporządzania zbieżności, wiszące na stojakach,
 - liniały (...),
 - przyrząd diagnostyczny (...) urządzenie przeznaczone do sporządzania zbieżności, stosowane do samochodów osobowych, nie jest ono na stałe przymocowane;
 - najazd pod koła - nie jest na stałe montowany;
 - najazd do obrotnic;
 - przedłużacze mocujące czujniki;
 - Katalog autogięłda - zamieszczone w nich były parametry do ustalania zbieżności i innych parametrów;
 - urządzenie euro gaz (...) - urządzenie służące do kontroli gazowych w samochodach, znajdujące się na wózku;
 - moduł dymowy (...) - służył do kontroli spalin, nie był montowany;
 - wózek pod analizator - nie zamontowany na stałe;
 - urządzenie do kontroli świateł - urządzenie na kołach, przenośne;
 - urządzenie do szczelności instalacji gazowej - urządzenie przenośne;
 - urządzenie do kontroli hamulców przyczep - urządzenie przenośne,
 - płyta najazdowa - zamontowana do ramy otworu znajdującego się w podłożu, służy do wstępnej kontroli zbieżności;
 - szarpak - zamontowany w podłożu, w sposób podobny do płyty najazdowej;
 - tester amortyzatorów - składa się z dwóch płyt oraz komputera stojącego na przenośnej szafce;
 - rozpędzarka do kół - urządzenie przenośne na kółkach;
 - urządzenie uniwersalne (...) 30/6 - urządzenie przeznaczone do kontroli hamulców, składa się z rolek zamontowanych w podłożu, szafki z pilotem, zegarów pokazujących siły hamowania;
 - nakładka do badania motocykli - nie jest nigdzie montowana;
- rolka wolnobieżna urządzenia RH (urządzenie do kontroli hamulców z oprzyrządowaniem), zamontowane do podłogi
- urządzenie do sprawdzania poziomu hałasu - urządzenie znajdujące się w walizce;
 - urządzenie do kontroli luzów układu kierowniczego.

Urządzenia te znajdują się w posiadaniu J. S.. Urządzenia, które zamontowane były do podłoża, można było zdemontować. Prowadzona przez powódkę (...) spełniała do dnia nabycia nieruchomości przez pozwanego wymagania dotyczące wyposażenia i warunków lokalowych określonych w odpowiednich przepisach.

W tym stanie faktycznym sąd uznał, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie. Spór sprowadzał się do rozstrzygnięcia, czy objęte żądaniem pozwu urządzenia, stanowią część składową budynku, który niewątpliwie był częścią składową gruntu na którym był posadowiony. Gdyby uznać, że wyposażenie stacji diagnostycznej stało się częścią składową budynku właściciela Spółki z o.o. Usługi

(...).J. N.”, wówczas zgodnie z art. 191 kc, własność nieruchomości rozciągałaby się na przedmiotowe wyposażenie, które zostało z nią połączone w taki sposób, że stało się jej częścią składową.

Wyposażenie stacji diagnostycznej przypadłoby więc nabywcy stacji, J. S..

Z treści art. 47 kc wynika, że przez część składową rzeczy należy rozumieć wszystko, co nie może być odłączone bez uszkodzenia lub istotnej zmiany całości albo uszkodzenia lub istotnej zmiany przedmiotu odłączonego.

Zważyć należy, że nie ma stałego katalogu przedmiotów materialnych, które zawsze po połączeniu z inną rzeczą, tracą przymiot „rzeczy”. O tym, czy dany przedmiot stanowi część składową rzeczy, decydują okoliczności danego przypadku. Przyjmuje się w orzecznictwie i literaturze, że o występowaniu części składowej w rozumieniu prawnym, decyduje obiektywna ocena gospodarczego znaczenia istniejącego między nimi fizycznego i funkcjonalnego powiązania. Jeśli są one powiązane fizycznie i funkcjonalnie, tak, że tworzą razem gospodarczą całość, stanowią części składowe jednej rzeczy złożonej, choćby całość ta dała się technicznie łatwo zdemontować.

Z dokonanych ustaleń wynika, że tylko nieliczne z urządzeń, o które toczy się spór, a stanowiące wyposażenie stacji diagnostycznej, są wmontowane w budynek przystosowany do prowadzenia stacji diagnostycznej. Nie świadczy to jednak o trwałym fizycznym powiązaniu całego wyposażenia ze stacją, w szczególności że fizyczne wydanie elementów nie byłoby związane z rozbiórką nieruchomości.

Zważyć też należy, że na gruncie niniejszej sprawy wyposażenie stacji diagnostycznej i budynek nie należały do tej samej osoby. Z okoliczności sprawy wynika zaś, że stacja diagnostyczna została wyposażona w sporne urządzenia jedynie na czas dzierżawy. Woli stron w okolicznościach niniejszej sprawy nie można pomijać. Nie można też nie zauważać, że sam budynek spełniający wymogi przewidziane dla stacji kontroli pojazdów jak i posiadanie odpowiedniego wyposażenia jest niewystarczające dla funkcjonowania jako stacja kontroli pojazdów w znaczeniu gospodarczym. Nadto budynek ten nie przestanie być przystosowany do prowadzenia w nim stacji kontroli pojazdów, gdy nie będzie wyposażony w sporne urządzenia. Nie straci on zatem swej przydatności. Podobnie i urządzenia, nie przestaną stanowić wyposażenia stacji kontrolnej tylko dlatego, że nie będą umieszczone w tym konkretnym budynku. Stanowisko strony pozwanej, że odłączenie wyposażenia doprowadzi do istotnej zmiany nieruchomości jest więc chybione. Sama więc funkcjonalna jest niewystracająca dla uznania, że sporne elementy wyposażenia stacji stały się częścią składową nieruchomości, w szczególności, że o bycie stacji kontrolnej decydują jeszcze inne czynniki niż warunki lokalowe i odpowiednie wyposażenie.

Wobec powyższego uznając, że powód wykazał, że jest właścicielem spornych nieruchomości, a pozwany nie wykazał, że przysługuje mu jakiegokolwiek prawo do władania nimi sąd na podstawie art. 222 § 1 k.c. nakazał ich wydanie.

W apelacji pozwany domagał się zmiany wyroku i oddalenia powództwa oraz orzeczenia o kosztach postępowania zarzucając naruszenia prawa procesowego przez dopuszczenie wniosków dowodowych powódki (zeznania świadków i zdjęcia stacji kontroli pojazdów) po upływie zakreślonego przez sąd terminu na ich zgłoszenie.

Nadto zarzucił naruszenie art. 227 kpc polegające na pominięciu dowodów z dokumentacji zdjęciowej stacji dołączonej do operatu szacunkowego biegłego szacującego wartość stacji przed sprzedażą licytacyjną a także dokumentów znajdujących się w aktach sprawy o sygn.: (...) SA/(...), toczącej się przed WSA w Gdańsku, w tym: Decyzji SKO w S. z dnia 13.05.2011r., wydanej w sprawie o sygn. akt: (...) (...), odpowiedzi na skargę z dnia 04.08.2011r wyroku z dnia 17.10.2011r. wraz z uzasadnieniem - zawnioskowanych przez pozwanego w piśmie procesowym z dnia 06.12.2011r.

Zarzucił nadto dokonanie dowolnej oceny dowodów polegającej na przyjęciu, że zakup przez powoda nieruchomości nastąpił z wyłączeniem stacji kontroli pojazdów oraz danie wiary zeznaniom świadków będących pracownikami powódki, którym odczytywano treść pisma procesowego powódki wskazującego na urządzenia, które znajdowały się na stacji kontroli pojazdów w chwili wydania jej pozwanemu.

W ocenie skarżącego sąd przekroczył tezę dowodową zakreśloną dla przesłuchania świadków i uzupełnił ją dopiero po ich przesłuchaniu.

Zarzucając naruszenie prawa materialnego wskazał na treść art. 936 zd. drugie kc podnosząc iż sąd niezasadnie go nie zastosował a dla przedłużenia umowy dzierżawy była konieczna zgoda wierzycieli lub sądu.

Naruszenie art. 83 ust. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz § 1, § 2 w zw. z § 9 ust. 4, § 4 oraz § 14 rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 10.02.2006r. w sprawie szczegółowych wymagań w stosunku do stacji przeprowadzających badania techniczne pojazdów polegało na ich niezastosowaniu i uznanie, że zawarte w operacie szacunkowym, w ogłoszeniu o licytacji oraz obwieszczeniu o licytacji nieruchomości oznaczenie, znajdującej się w przyziemiu, części tej nieruchomości jako stacja kontroli pojazdów nie dotyczyło stacji kontroli pojazdów w rozumieniu w/w przepisów, co doprowadziło do uznania przez Sąd, iż przedmiotem zakupu przez pozwanego nie była stacja kontroli pojazdów, w rozumieniu w/w przepisów podczas gdy w rzeczywistości przedmiotem licytacji była nieruchomość wraz z budynkiem, w którego przyziemiu znajdowała się stacja kontroli pojazdów, w rozumieniu w/w przepisów a nie jedynie pomieszczenia przeznaczone na taka stację.

W ocenie skarżącego sąd naruszył art. 47 kc błędnie przyjmując, że wyposażenie stacji nie stanowiło części składowych nabytej przez niego nieruchomości.

Nadto zarzucał, że sąd nie rozpoznał istoty sporu albowiem nie przeprowadził dowodu z opinii biegłego, oględzin nieruchomości oraz akt III SA/(...) toczącej się przed WSA w Gdańsku, w tym: decyzji SKO w S. z dn. 13.05.2011 r., wydanej w sprawie o sygn. akt: (...), odpowiedzi na skargę z dnia 04.08.2011r., wyroku z dnia 17.10.2011 r. wraz z uzasadnieniem, a nadto z dokumentacji zdjęciowej dotyczącej spornej nieruchomości, a załączonej do operatu szacunkowego.

Wskazując na zaniechanie prowadzenia dowodów przez niego wnioskowanych wyjaśnił, że były to dowody konieczne dla ustalenia składników wyposażenia stacji w chwili jej przejęcia przez pozwanego.

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o jej oddalenie i orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Strona powodowa oparła swoje powództwo na żądaniu wydania rzeczy indywidualnie oznaczonych, opisanych w pozwie, argumentując, że jest ich właścicielem, a pozwany jest w ich posiadaniu nie mając ku temu ważnej podstawy. Podstawę prawną powództwa stanowił zatem art. 222 § 1 kc.

Ustawowym warunkiem skuteczności takiego powództwa jest przede wszystkim wykazanie przez powoda, że jest właścicielem rzeczy, których domaga się wydania oraz, że osoba, przeciwko której skierował powództwo tymi rzeczami włada bez podstawy prawnej.

Trafnie Sąd Okręgowy ustalił, że powód udowodnił prawo własności rzeczy stanowiących wyposażenie stacji diagnostycznej prowadzonej w budynku położonym na spornej nieruchomości, ogólnie określonych w pozwie (bliższe rozważania dotyczące tej kwestii zostaną poczynione w dalszej części uzasadnienia), jako że skoro stanowiły wyposażenie prowadzonej przez niego stacji kontroli pojazdów i był ich faktycznym posiadaczem, na jego korzyść przemawia domniemanie z art. 339 i 341 kc.

Na powodzie spoczywał jednak również obowiązek wykazania, że pozwany posiada rzeczy objęte pozwem, przy czym z uwagi na konsekwencje wynikające z art. 316 § 1 kpc ten obowiązek dotyczył nie tylko chwili utraty posiadania ale

także wniesienia powództwa i chwili zamknięcia rozprawy przed sądem orzekającym o obowiązku wydania rzeczy. Ta uwaga ma znaczenie o tyle, że w sytuacji utraty posiadania rzeczy przez pozwanego w warunkach rodzących jego odpowiedzialność względem właściciela rzeczy, powództwo windykacyjne może być skutecznie zmienione na żądanie zapłaty stosownego odszkodowania, albowiem w takiej sytuacji nie ma fizycznej możliwości realizacji roszczenia pierwotnie zgłoszonego.

Nie można się zgodzić z ustaleniem Sądu Okręgowego, że w chwili wydania pozwanemu nieruchomości, na której była prowadzona stacja kontroli pojazdów w budynku stacji znajdowały się urządzenia opisane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, za wyjątkiem jednak tych, które były wbudowane w budynek i znajdowały się w nim w chwili dokonywania wizji przez biegłego B. S..

Istotne w tej sprawie jest to, że bezsprzecznie po zakupieniu przez pozwanego nieruchomości, na której była prowadzona stacja kontroli pojazdów, przez bliżej nieokreślony czas obie strony współposiadały pomieszczenia w budynku na niej usytuowanym. Co ważne, żadna ze stron nie zadbała o protokolarne przekazanie nieruchomości.

Ma to znaczenie ponieważ stanowiska stron w kwestii stanu nieruchomości w chwili jej faktycznego przejścia przez pozwanego są rozbieżne. W tej sytuacji nie można z całą pewnością ustalić, czy opisane w pozwie nieruchomości znajdowały się w budynku stacji w momencie, gdy powódka utraciła władanie nią. Powołani przez nią świadkowie wprawdzie twierdzili, że pozwany wszedł w ich posiadanie ale te twierdzenia są bardzo ogólne i przez to trudne do zweryfikowania i przez to niewiarygodne. Jest tak tym bardziej, gdy się zważy, że powódka nie twierdziła, iż pozwany uniemożliwił jej zabranie jej rzeczy. Nie wiadomo więc z jakiego powodu miały pozostać w budynku stacji. Zeznaniami świadków, że tak było w istocie trudno dać wiarę mając na uwadze, że wiele z „pozostawionych” urządzeń można było wziąć do ręki i zabrać ze sobą opuszczając pomieszczenie stacji.

Wiarygodnie zatem brzmią twierdzenia pozwanego, że poza urządzeniami wbudowanymi w budynek, pracownicy powódki zabrali z budynku stacji kontroli pojazdów pozostałe rzeczy objęte żądaniem wydania.

Skoro zgodnie z art. 6 kc powódkę obciążał dowód posiadania rzeczy objętych żądaniem zwrotu przez pozwanego, sąd apelacyjny przyjmuje, że temu obowiązkowi nie sprostała i nie udowodniła aby pozwany był w ich posiadaniu. Co więcej, ten obowiązek dowodowy dotyczy także chwili wniesienia powództwa i chwili orzekania o obowiązku wydania, albowiem ewentualne uwzględnienie powództwa może dotyczyć jedynie rzeczy będących w posiadaniu pozwanego w chwili zamknięcia rozprawy (art. 316 § 1 kpc). Oddanie bowiem rzeczy w posiadanie zależne lub ich utrata przez pozwanego czynią powództwo nieskutecznym.

Jeżeli utrata rzeczy przez pozwanego nastąpiła w okolicznościach uzasadniających jego odpowiedzialność w stosunku do ich właściciela, możliwa jest zmiana żądania pozwu (o ile stało się to w trakcie procesu) na żądanie zasądzenia stosownego odszkodowania. Takie sam charakter powinno mieć powództwo w sytuacji, gdy te fakty zaistniały przed wszczęciem procesu.

Podsumowując, na powódce - z uwagi na oczekiwany sposób ochrony (art. 222 § 1 kc) - spoczywał ciężar udowodnienia nie tylko faktu wejścia bez podstawy prawnej w posiadanie spornych rzeczy przez pozwanego, ale również tego, że je posiada w chwili zamknięcia rozprawy, gdyż pozwany temu faktowi zaprzeczał.

Powódka, poza rzeczami opisanymi w opinii biegłego S., tego nie uczyniła, a zatem z tej tylko przyczyny jej powództwo nie mogło być uwzględnione.

Co się tyczy żądania wydania rzeczy opisanych w opinii biegłego S., znajdujących się w budynku stacji kontroli pojazdów w dniu dokonywania przez niego wizji lokalnej i także w chwili wyrokowania przez Sąd Okręgowy (pozwany nie zaprzeczył, że jest w ich posiadaniu), nie może być ono uwzględnione z następujących powodów.

Niewątpliwie urządzenie do wymuszania szarpnięć kołami jezdnyimi (tzw. szarpak), urządzenie rolkowe do kontroli działania hamulców (urządzenie uniwersalne (...) 30/6S), urządzenie do kontroli skuteczności tłumienia

amortyzatorów (tester), urządzenie do pomiarów zbieżności kół jezdnych (płyta najazdowa), urządzenie rolkowe do kontroli działania hamulców motocykli (nakładka do badania motocykli - w komplecie z (...) 30/6S), rolki wolnobieżne (rolka wolnobieżna urządzenia RH - w komplecie z tym urządzeniem) znajdowały się w dniu 26 listopada 2012r., tj. dniu oględzin budynku stacji kontroli pojazdów przez biegłego, w posiadaniu pozwanego.

Wszystkie te urządzenia były wbudowane w konstrukcję posadzki i kanału przeglądowego (diagnostycznego), w budynku pozwanego.

Trzeba się zgodzić z logiczną argumentacją biegłego S., że takie połączenie tych urządzeń z konstrukcją budynku sprawia, iż pozostają z nią w trwałym związku wynikającym z faktu, że połączono je tworząc swoistą linię technologiczną do przeprowadzania badań pojazdów.

Poza tym ów trwały związek wynika ze sposobu dokonania wspomnianego połączenia. Skoro bowiem demontaż urządzeń musi się wiązać z naruszeniem konstrukcji posadzki i kanału diagnostycznego (konieczność ich odkucia i zniszczenia posadzki oraz uszkodzenie kanału diagnostycznego) i koniecznością późniejszej odbudowy, to połączenie tych urządzeń z budynkiem pozwanego musi być uznane za trwałe, tym bardziej że budynek spełniał określoną funkcję związaną z kontrolą techniczną pojazdów. W dalszym ciągu spełnia funkcję podobną, gdyż jest wykorzystywany do prowadzenia stacji serwisowej (naprawa samochodów ciężarowych), co wynika z zeznań pozwanego złożonych na rozprawie w dniu 15 maja 2013r.

W ocenie Sądu Apelacyjnego są więc spełnione warunki pozwalające traktować te rzeczy jako części składowe budynku (art. 47 § 2 kc) gdyż ich odłączenie spowoduje uszkodzenie i istotną zmianę całości. Skoro tak jest, nie mogą być przedmiotem żądania wydania przez osobę nie będącą właścicielem rzeczy głównej (nieruchomości i posadowionego na niej budynku) - art. 47 § 1 kc.

Powództwo nie mogło być uwzględnione również z innych przyczyn.

Istotną i ważną cechą każdego wyroku podlegającego wykonaniu w drodze egzekucji, a takim niewątpliwie jest wyrok nakazujący wydanie rzeczy jej właścicielowi, jest zdatność wyroku do wykonania (wyrok musi nadawać się do wykonania przez organ egzekucyjny). Jest to stan, w którym zobowiązanie pozwanego sformułowane w wyroku w sposób umożliwiający przeprowadzenie przymusowej egzekucji. Nie tylko bowiem pozwany musi mieć pewność odnośnie sposobu nakazanego zachowania, ale również organ egzekucyjny - skoro ma wykonać wyrok - musi wiedzieć co jest przedmiotem świadczenia dłużnika i jak w związku z tym wyrok ma wykonać. Nie można zapominać, że prowadząc egzekucję jest związany treścią art. 804 kpc.

W przypadku zgłoszenia żądania wydania rzeczy, rzeczy te muszą być oznaczone w taki sposób, aby można je było zidentyfikować. Jeżeli są to rzeczy oznaczone co do tożsamości, a więc mające cechy wyróżniające je spośród innych rzeczy podobnych, trzeba na te cechy wskazać określając przedmiot żądania. Nie wystarczy ogólne nazwanie rzeczy zwrotem używanym powszechnie dla jej oznaczenia (np. samochód) tylko konieczne jest wskazanie cech je indywidualizujących, a więc właściwych tylko im (np. wskazanie numeru rejestracyjnego, numeru karoserii, itp.).

W tej sprawie niewątpliwie rzeczy, których wydania powódka się domagała miały indywidualny charakter, gdyż były to pojedyncze egzemplarze wyodrębnione poprzez złożenie ich i wykorzystywanie w prowadzonej przez nią stacji kontroli pojazdów. Nie był to więc jakiś:

- przyrząd diagnostyczny (...) urządzenie przeznaczone do sporządzania zbieżności, wiszące na stojakach,
- liniały (...),
- przyrząd diagnostyczny (...) urządzenie przeznaczone do sporządzania zbieżności, stosowane do samochodów osobowych, nie jest ono na stałe przymocowane;
- najazd pod koła - nie jest na stałe montowany;

- najazd do obrotnic;
- przedłużacze mocujące czujniki;
- katalog autogielda - zamieszczone w nich były parametry do ustalania zbieżności i innych parametrów;
- urządzenie euro gaz (...) - urządzenie służące do kontroli gazowych w samochodach, znajdujące się na wózku;
- moduł dymowy (...) - służył do kontroli spalin, nie był montowany;
- wózek pod analizator - nie zamontowany na stałe;
- urządzenie do kontroli świateł - urządzenie na kołach, przenośne;
- urządzenie do szczelności instalacji gazowej - urządzenie przenośne;
- urządzenie do kontroli hamulców przyczep - urządzenie przenośne,
- płyta najazdowa - zamontowana do ramy otworu znajdującego się w podłożu, służy do wstępnej kontroli zbieżności;
- szarpak - zamontowany w podłożu, w sposób podobny do płyty najazdowej;
- tester amortyzatorów - składa się z dwóch płyt oraz komputera stojącego na przenośnej szafce;
- rozpędzarka do kół - urządzenie przenośne na kółkach;
- urządzenie uniwersalne (...) 30/6 - urządzenie przeznaczone do kontroli hamulców, składa się z rolek zamontowanych w podłożu, szafki z pilotem, zegarów pokazujących siły hamowania;
- nakładka do badania motocykli - nie jest nigdzie montowana; -rolka wolnobieżna urządzenia RH (urządzenie do kontroli hamulców z oprzyrządowaniem), zamontowane do podłogi
- urządzenie do sprawdzania poziomu hałasu - urządzenie znajdujące się w walizce;
- urządzenie do kontroli luzów układu kierowniczego - tylko indywidualnie oznaczone urządzenia mające przede wszystkim jakiegoś producenta, rok produkcji, numery znamionowe, a więc cechy pozwalające na ich zindywidualizowanie i ustalenie - także w razie prowadzenia egzekucji -, czy i które z ujawnionych rzeczy są tożsame z wymienionymi w wyroku jako stanowiącymi własność powódki.

Żądanie wydania rzeczy oparte na art. 222 § 1 kc wiąże się przecieź z koniecznością wykazania, że zindywidualizowana rzecz będąca przedmiotem powództwa jest tożsama z rzeczą, której właścicielem jest osoba żądająca wydania i jest tożsama z rzeczą, w której posiadaniu jest pozwany. Tymczasem żądanie pozwu nie czyni zadość temu wymogowi, podobnie jak wyrok Sądu Okręgowego, gdyż przy takim sformułowaniu żądania pozwu i obowiązku pozwanego w zaskarżonym wyroku powstaje sytuacja, że wydanie jakiegokolwiek przedmiotu oznaczonego nazwą przyjętą przez sąd w ślad za powódką będzie prowadziło do skutecznego spełnienia świadczenia. Tymczasem np. przyrząd diagnostyczny (...), liniały, katalogi najazdy itp. rzeczy objęte żądaniem, które teoretycznie mógłby wydać pozwany, wcale nie musiałyby być tymi, które pozwany miał przejąć zajmując budynek stacji kontroli pojazdów. Co więcej, w razie sporu, komornik nie miałby żadnej możliwości ustalenia tożsamości rzeczy objętych wyrokiem z tymi, które ewentualnie znajdzie w zabudowaniach pozwanego.

Dlatego pomijając to, że w ogóle powódka nie udowodniła iż pozwany wszedł w posiadanie jej rzeczy, to nie udowodniła jakich indywidualnie oznaczonych rzeczy, stanowiących jej własność, jest posiadaczem. Temu obowiązkowi nie czyni

zadość ogólnikowe określenie ich przez użycie nazwy własnej, używanej dla ich oznaczenia, gdy każda z tych rzeczy posiada wcześniej wskazane cechy indywidualne pozwalające ją odróżnić od innych takich samych rzeczy.

Tylko dla przykładu można wskazać na żądanie wydania katalogu autogielda, w którym są publikowane dane techniczne pojazdów. Ten katalog wydawany jest periodycznie i nie wiadomo, którego z wielu istniejących na rynku żądanie dotyczyło, bo nie wiadomo, który z nich był używany w stacji i znajdował się w niej chwili przejęcia stacji przez pozwanego.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok i powództwo oddalił (art. 386 § 1 kpc).

O kosztach procesu orzekł na podstawie art. 98 kpc mając na uwadze wynik postępowania. Sąd nie uwzględnił jednak żądania zwrotu kosztów noclegu pełnomocnika pozwanego mając na uwadze godzinę rozpoczęcia rozprawy przed Sądem Apelacyjnym i czas potrzebny na dojazd do sądu z miejscowości będącej siedzibą jego kancelarii.

O kosztach należnych Skarbowi Państwa tymczasowo wyłożonych w postępowaniu apelacyjnym (koszty wynagrodzenia biegłego) na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2010r., Nr 10, poz. 594 ze zm.).